

Λκ 18,9-14

Ἡ παραβολή τοῦ τελώνη καί τοῦ φαρισαίου

Ἔχει συμβεῖ, παιδιά, νά σχολιάσουν οἱ συμμαθητές σας κάποιο ἐλάττωμά σας; Πῶς νιώσατε; Στενοχωρηθήκατε, πικραθήκατε. Ἐσεῖς σχολιάζετε τούς ἄλλους γιά τά ἐλαττώματά τους; Αὐτή ἡ συνήθεια ὀνομάζεται **κατάκριση** καί δέν ἀρέσει καθόλου στόν Θεό. Αὐτό φαίνεται κι ἀπό μιὰ παραβολή πού εἶπε ὁ Χριστός μας, **τήν παραβολή τοῦ τελώνη καί τοῦ φαρισαίου**. Εἶναι ἡ εὐαγγελική περικοπή πού διαβάζεται στήν Ἐκκλησία μας κάθε χρόνο τήν **πρώτη Κυριακή τοῦ Τριωδίου**.

Οἱ **φαρισαῖοι** ἀσχολοῦνταν ἰδιαίτερα μέ τή μελέτη τοῦ μωσαϊκοῦ νόμου. Στά μάτια τοῦ κόσμου φαίνονταν πολύ εὐσεβεῖς. Ἕνας φαρισαῖος, λοιπόν, ἦρθε μιὰ μέρα στόν Ναό γιά νά προσευχηθεῖ. Διάλεξε μιὰ τέτοια θέση πού νά τόν βλέπουν ὅλοι. Ἦρθε νά προσευχηθεῖ καί ἕνας τελώνης. Οἱ **τελώνες** συνεργάζονταν μέ τούς κατακτητές Ρωμαίους. Μάζευαν τούς φόρους καί ἐκμεταλλεύονταν σκληρά τόν ἰουδαϊκό λαό. Ὁ τελώνης, πού ὅλος ὁ κόσμος τόν θεωροῦσε πολύ ἁμαρτωλό, διάλεξε μιὰ ἀπόμακρη γωνιά γιά τήν προσευχή του· καί δέν ἤθελε οὔτε τά μάτια του νά σηκώσει πρὸς τόν οὐρανό. Θεωροῦσε ἀνάξιο τόν ἑαυτό του ἀκόμη καί γι' αὐτό.

Ἀκοῦστε τώρα τὴν προσευχή τοῦ φαρισαίου: «Σ' εὐχαριστῶ, Θεέ μου, πού δέν εἶμαι σάν τούς ἄλλους ἀνθρώπους, πού ἔναι κλέφτες, ἄδικοι, ἁμαρτωλοί... Σ' εὐχαριστῶ πού δέν εἶμαι καί σάν αὐτόν τόν τελώνη». Καί λέγοντας τὰ τελευταῖα αὐτά λόγια γυρίζει πρὸς τόν τελώνη καί τοῦ **ρίχνει ἓνα βλέμμα γεμάτο περιφρόνηση**. Ἐπειτα συνεχίζει τὴν προσευχή του: «Ἐγὼ νηστεύω δύο φορές τὴν ἑβδομάδα, δίνω καί ἐλεημοσύνη ὅπως ὀρίζει ὁ Νόμος Σου». Ἀπαριθμεῖ μπροστά στόν Θεό τὰ κατορθώματά του, τίς δῆθεν ἀρετές του, γιά νά τίς ἀκούσει κι ὁ κόσμος καί νά μιλοῦν ὅλοι γι' αὐτόν μέ λόγια κολακευτικά.

Ἀκοῦστε τώρα καί τὴν προσευχή τοῦ τελώνη. Χτυπώντας τό στήθος του ἐπαναλαμβάνει χαμηλόφωνα μιά σύντομη προσευχή: «Θεέ μου, συγχώρεσέ με τόν ἁμαρτωλό! Θεέ μου, συγχώρεσέ με τόν ἁμαρτωλό!».

Ποιά ἀπό τίς δύο προσευχές ἔφτασε ἄραγε στόν θρόνο τοῦ Θεοῦ; **Ἡ προσευχή τοῦ τελώνη ἀνέβηκε στόν οὐρανὸ σάν εὐωδιαστὸ θυμίαμα**. Μᾶς τό εἶπε ὁ Χριστὸς μας στό τέλος τῆς παραβολῆς. Αὐτὴ τὴν προσευχή δέχτηκε ὁ Θεὸς καί συγχώρεσε τόν τελώνη γιά τίς ἁμαρτίες του. Ἀντίθετα, ὁ φαρισαῖος ἦταν γεμάτος **ὑπερηφάνεια**, εἶχε μεγάλη ἰδέα γιά τόν ἑαυτό του καί -τό φοβερότερο- **περιφρονοῦσε τούς ἄλλους ἀνθρώπους**. Γι' αὐτὸ ἡ προσευχή του δέν ἔγινε δεκτὴ ἀπὸ τόν Θεό.

Τὸ πάθος τῆς κατάκρισης

Ὅπως εἶπαμε καί στὴν ἀρχή, δέν ἀρέσει καθόλου στόν Θεὸ νά περιφρονοῦμε τούς ἄλλους ἀνθρώπους, νά τούς κρίνουμε καί νά τούς κατακρίνουμε. **Μόνο ὁ Θεός, πού εἶναι ἀλάνθαστος καί δίκαιος, μπορεῖ νά κρίνει σωστά τούς ἀνθρώπους**. Ἐμεῖς μέ ποιοῦ δικαίωμα τούς κρίνουμε καί τούς καταδικάζουμε; Λέμε π.χ. «εἶναι

ψεύτης, είναι ζηλιάρης, κάνει συνεχώς ζαβολιές, θέλει να μας κάνει τόν σπουδαίο, να είναι πάντα ο άρχηγός...». Καί τις πιά πολλές φορές, όταν τά λέμε όλα αυτά, δέν είναι παρών αυτός πού κατηγορούμε γιά να υπερασπιστεί τόν έαυτό του. Αυτό δέν είναι μεγάλη άδικία;

Έμεϊς, έξάλλου, οί άνθρωποι κρίνουμε τούς άλλους άπ' όσα βλέπουμε: άπό τά λόγια τους, άπό τις πράξεις τους. **Δέν μπορούμε να ξέρουμε τί έχει ο καθένας μέσα στην καρδιά του.** Μόνο ο Θεός είναι καρδιογνώστης. Ο Ίούδας, γιά παράδειγμα, φαινόταν πιστός μαθητής, άκολουθοΰσε παντού τόν Χριστό. Μέσα στην καρδιά του όμως σχεδίαζε τήν προδοσία! Ο ληστής πού σταυρώθηκε δίπλα στον Χριστό ήταν φονιάς, γι' αυτό τόν σταύρωσαν· αλλά σέ μία στιγμή μετάνιωσε καί μπήκε πρώτος στον παράδεισο! Στην παραβολή πού άκούσαμε σήμερα ο φαρισαίος καταδίκασε τόν τελώνη. Δέν ήξερε όμως ότι ο τελώνης είχε ήδη μετανοήσει καί ο Θεός τόν είχε συγχωρήσει! Έμεϊς, παιδιά, βλέπουμε αυτό πού γίνεται φανερά, όχι αυτό πού έχει ο καθένας κρυφά στην καρδιά του. Έτσι πολλές φορές βγάζουμε λάθος συμπεράσματα. Καί συχνά, χωρίς καλά καλά να τό καταλαβαίνουμε, καταδικάζουμε άθώους! Καταλαβαίνετε τί σοβαρό άμάρτημα διαπράττουμε;

Μιά μορφή κατάκρισης να ξέρετε πώς είναι καί τό γνωστό «**κουτσομπολιό**». Πόσες φορές ίσως κι έσείς, παιδιά, κουτσομπολέψατε κοροϊδεύοντας έναν συμμαθητή σας... Κάποιες φορές μάλιστα μπορεϊ να τόν άπομονώσατε κι άπό τήν παρέα σας. Έτσι όμως ένιωσε μόνος, πολύ μόνος -κι είναι τόσο πικρό αυτό! Δέν άποκλείεται ν' άγρίεψε καί περισσότερο, να συμπεριφέρθηκε άκόμη πιά άσχημα. Η κατάκριση δείχνει **έλλειψη αγάπης** καί **υπερηφάνεια**. Όποιος αγαπάει καί είναι ταπεινός δέν κοροϊδεΰει, δέν άπομονώνει, δέν έρεθίζει τόν άλλον. Να ξέρετε, παιδιά, πώς σέ μεγάλες συμφορές οδηγεί η κατάκριση: Καταστρέφει όμορφες φιλίες, άκόμη καί όλόκληρες οικόγένειες!

«Μήν κρίνετε, γιά να μήν κριθεϊτε» (Μθ 7,1), μας ειπε ο Χριστός

μας. «Γιατί βλέπεις τό μικρό ξυλαράκι στό μάτι τοῦ ἀδερφοῦ σου καί δέν βλέπεις τό τεράστιο δοκάρι πού εἶναι μέσα στό δικό σου μάτι;» (ΜΘ 7,3). Ἔχετε προσέξει ὅτι συνήθως **τά δικά μας λάθη καί ἐλαττώματα μᾶς φαίνονται μικρά καί ἀσήμαντα**, ἐνῶ τῶν ἄλλων τά θεωροῦμε πολύ σοβαρά καί μᾶς ἀρέσει νά τούς κατηγοροῦμε; Ἔτσι ὅμως δέν μποροῦμε νά διορθώσουμε τόν ἑαυτό μας. Ἀσχολούμαστε μέ τό νά διορθώνουμε δηθεν τούς ἄλλους καί δέν μένει χρόνος νά δοῦμε τά δικά μας λάθη!

Τί θά μποροῦσαμε ἄραγε νά κάνουμε γιά νά προλαβαῖνουμε αὐτή τή συνήθεια πού τόσο βαθιά μέσα μας ἔχει φωλιάσει, ὥστε νά μήν πέφτουμε στήν κατάκριση;

α) Νά μήν εἴμαστε περίεργοι καί νά μή σχολιάζουμε τί εἶπε ἢ τί ἔκανε ὁ καθένας.

β) Νά μπαίνουμε στή θέση τῶν ἄλλων καί νά προσπαθοῦμε μέ κατανόηση καί ἀγάπη νά τούς δικαιολογοῦμε.

γ) Νά βλέπουμε τά καλά τῶν ἄλλων καί μόνο γιά τά καλά τους νά μιλοῦμε.

Νά μοιάζουμε, δηλαδή, ὄχι μέ τίς **μύγες** ἀλλά μέ τίς **μέλισσες**. Σ' ἕνα περιβόλι οἱ μύγες ψάχνουν τήν κοπριά, τίς ἀκαθαρσίες καί πᾶνε ἐκεῖ καί κολλοῦν. Ἀντίθετα, οἱ μέλισσες ψάχνουν τά ὠραιότερα λουλούδια, γιά νά μαζέψουν τή γύρη καί νά κάνουν τό μέλι. Κι ἐμεῖς, λοιπόν, στόν κάθε ἄνθρωπο νά ψάχνουμε ὄχι ὅ,τι ἄσχημο ἔχει, ἀλλά μόνο τά ὁμορφα πού τοῦ χάρισε ὁ Θεός. Ἔτσι θά γλυτώνουμε ἀπό τήν κατάκριση, ὅλους θά τούς ἀγαποῦμε καί ἡ προσευχή μας θά ἀνεβαίνει, ὅπως τοῦ τελῶνη, σάν εὐωδιαστό θυμίαμα μπροστά στόν θρόνο τοῦ Θεοῦ.

**Μάθε με, Κύριε, ὅλους ν' ἀγαπῶ.
Νοῦ καί στόμα καθαρά νά τά κρατῶ
ἀπ' τῆς κατάκρισης τό φοβερό κακό.**

ΕΠΟΠΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

1. Κατασκευές: α) Ή κυρά Σαρακοστή
β) Τό τρενάκι τής Μ. Σαρακοστής.
2. Έγχρωμη εικόνα.
3. Παιχνίδια.